

Модул 1: Ученикът в центъра

Ден 1 Визия за ученика в центъра

3 Заедно
в час

“Заедно в час” е създадена по инициатива и с финансовата подкрепа на Фондация “Америка за България”

Училища
за пример

Заедно
в час

Ученикът в центъра

Програма “Училища за пример” е наследник на Академията за лидери в образованието на Фондация “Америка за България”

Норми на работа

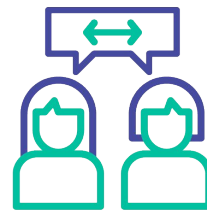
Участваме
активно

Отговорни сме за
своето учене и
ученето на
другите

Уважаваме
мнението и опита
на другите

Споделяме и
изслушваме

Приемаме
ученето си като
незавършващ
процес

Цели на сесията

- ★ Дефинираме какво за нас означава “Ученикът в центъра”
- ★ Запознаваме се с Визията за “Ученикът в центъра”

Запознаване в учебни групи

Какво?

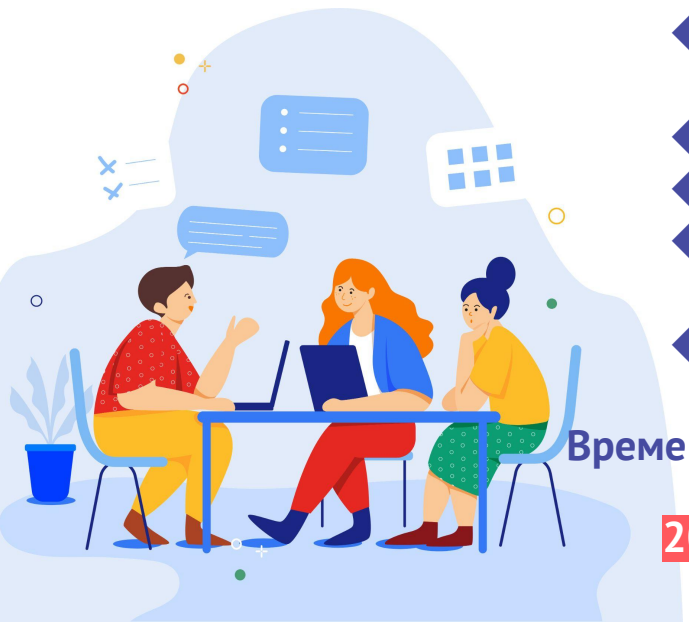
→ Запознаваме се в учебни групи

Как?

→ Разпределяме времето така, че всеки да може да сподели

→ Водим се от въпросите:

- ◆ Кой съм аз? Каква е моята роля в училище? В какъв контекст преподавам?
- ◆ Защо избрах да съм учител?
- ◆ Какво обичам да правя, когато не съм в училище?
- ◆ Какъв е учителят, когото все още помня? Какво правеше тя/той? На какво ме научи? Какво ми даде?
- ◆ Какво е общото между учителите, за които споделихте? *(ако остане време)*

20 минути

**Какво според учениците прави
учителят, за да ги поставя в
центъра?**

Дефиниция за “Ученикът в центъра”

1. **Какво според учениците прави учителят, за да ги поставя в центъра?** - дискусия в учебни групи и в голямата група
2. **Какви знания, умения и нагласи притежават учениците, когато са поставени в центъра?** - дефиниция за “Ученикът в центъра”

Ученикът в центъра

Какво?

- Създаваме нашата дефиниция за “Ученикът в центъра”
- **Какви знания, умения и нагласи притежават учениците, когато са поставени в центъра?**

Как?

- Работим в учебна група
- Създаваме нашата дефиниция за “Ученикът в центъра” (текст, мисловна карта, комикс, приказка, рисунка)
- Закачаме я с хартиено тиксо на стената

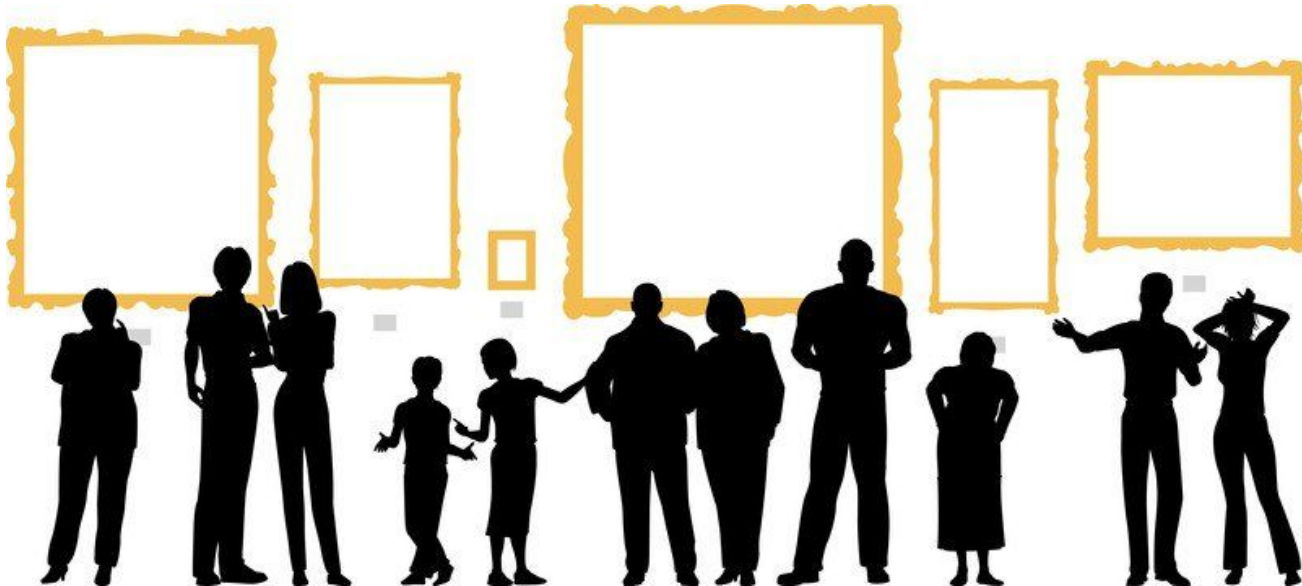
Време

20 минути

Разходка в галерия

Ученикът в центъра

Центрираното върху ученика преподаване е подход, при който **учениците**, а не учителите, са **активната част от образователния процес**. Те са поставени в ситуации, в които **изследват и прилагат новото знание**, докато развиват академични, **социално-емоционални умения** и **отговорност** към ученето и резултатите си. Този подход ги развива цялостно, спрямо индивидуалните им нужди и качества, като ги **подготвя за проблемите на реалния живот**.

- Ниски нива на мотивация и интерес
- Управлението на класната стая
- Пасивно учене
- Повърхностното разбиране на учебния материал
- Слабата подготовка за справянето с реални предизвикателства
- Липсата на устойчивост, постоянство и самостоятелност

Какво е визия?

Визия за “Ученикът в центъра”

1. **Ученикът** - свързани с произхода, убежденията и физическите влияния
2. **Семейна среда** - семейните ресурси, структура и среда
3. **Училище** - вид на училището, контекст, ресурси, стратегия структурата на училището и ръководството
4. **Класна стая** - състав на класа (брой ученици, съотношение момичета - момчета и т.н.), възраст на учениците, междучасия ...
5. **Учителите** - качествата и професионалната подготовка на учителя, взаимодействието между учителя и ученика и други меки умения
6. **Учебна програма** - свързани с различни учебни програми, профили, специалности и извънкласни възможности
7. **Стратегии за учене на учениците** - свързани със саморегулацията, рефлексивността на учениците и стратегиите за учене
8. **Стратегии на преподаване** - критериите за успех, обратната връзка и стратегиите на преподаване
9. **Технологии** - училищни и извънучилищни стратегии, свързани с технологиите, възможности за дистанционна и онлайн комуникация

Стандарт за
качествено
управление

ВИЗИЯ

Стандарт за
качествено
преподаване

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

РЕФЛЕКТИВНОСТ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Декодиране и запаметяване на информация

Търсене, управление и организиране на информация

Задълбочено разбиране

Какво?

- Мислейки за Визията, отбелязваме:
  - ◆ **Нещо, с което се свързвам/в което се припознавам;**
  - ◆ **Въпрос, който ми остава;**
  - ◆ **Нещо, с което бих спорил.**

Как?

- Самостоятелно
- Записваме на лепящо листче и оставяме на плакатите

Време

5 минути

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

РЕФЛЕКТИВНОСТ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Декодиране и запаметяване на информация

Търсене, управление и организиране на информация

Задълбочено разбиране

- ◆ Нещо, с което се свързвам/в което се припознавам;
- ◆ Въпрос, който ми остава;
- ◆ Нещо, с което бих спорил.

ПОЧИВКА

Приятен обяд

Ще се видим в 13:05 !

Модул 1: Ученикът в центъра

Ден 1 Визия за ученика в центъра

3 Заедно
в час

“Заедно в час” е създадена по инициатива и с финансовата подкрепа на Фондация “Америка за България”

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

РЕФЛЕКТИВНОСТ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Декодиране и запаметяване на информация

Търсене, управление и организиране на информация

Задълбочено разбиране

Цели на сесията

- ★ Анализираме в детайл категориите и прогресите от Визията
- ★ Определяме къде са нашите ученици
- ★ Извеждаме от какво имаме нужда

БЛАГОПОЛУЧИЕ

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Стъпка 1

Какво правим?

- Подреждаме уменията за Саморегулация, Работа в сътрудничество и Развиването на чувство за принадлежност в **прогресия**

Как го правим?

- В учебна група
- Дискутираме и при нужда водим записки с аргументи защо подредбата е такава (за да можем да представим после в голямата група)

Колко време имаме?

- 10 мин

БЛАГОПОЛУЧИЕ				
Подкатегория	-> -> -> ПРОГРЕСИЯ -> -> ->			
Саморегулация	1	Обяснява причините за емоционалното си състояние. Разбира как емоционалното състояние се свързва с определени реакции и поведения.	2	3
Работа в сътрудничество	4	5	6	Самостоятелно разпределят роли, отговорности и задачи, избират алгоритъм за работа, рефлексират върху поведението си.
Чувство за принадлежност	Спокоен е да търси помощ и подкрепа, споделя с възрастните в училище.	7	8	9
Безопасност на училищната среда	Уважава личното пространство на съучениците си; Уважава и пази вещите на съучениците си; ....10...			

Попълнете номер	Умение и проявление	Попълнете номер	Умение и проявление
	Разпознава и назовава емоциите си. Разпознава и назовава емоциите на другите.		Проявява загриженост за благополучието на съучениците си.
	Допринася за създаването на общност в училище.		Всеки дава идеи, изслушват се различните перспективи.
	Готов е да работи с всеки, работи по поставената задача и поема отговорност.		Използва стратегия за саморегулация (самостоятелно). Поема отговорност за поведението си.
	Помага на останалите членове на екипа да дадат най-доброто от себе си; управлява възникнали противоречия в групата.		Предприема активни действия в посока въвличането на съучениците си.
	Приема различните (на база, раса, пол, етнос, религия, сексуална ориентация, икономически статус, увреждания) без осъждане.		Комуникира открито и съобразително емоционалното си състояние и нуждите си с другите.

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Стъпка 2

Какво правим?

- Обобщаваме прогресиите в голямата група

Как го правим?

- Всички заедно
- По една УГ на умения споделя своята логика
- Останалите коментират и надграждат

Колко време имаме?

- 10 мин

БЛАГОПОЛУЧИЕ

ПРОГРЕСИЯ

Саморегу- лация

Разпознава и
назовава емоциите
си. Разпознава и
назовава емоциите
на другите.

Обяснява причините за
емоционалното си
състояние.
Разбира как
емоционалното
състояние се свързва с
определени реакции и
поведения.

Комуникира открито и
съобразително
емоционалното си
състояние и нуждите си с
другите.

Използва стратегия за
саморегулация
(самостоятелно).
Поема отговорност за
поведението си.

БЛАГОПОЛУЧИЕ

ПРОГРЕСИЯ

Саморегулация	<p>Разпознава и назовава емоциите си.</p> <p>Разпознава и назовава емоциите на другите.</p>	<p>Обяснява причините за емоционалното си състояние.</p> <p>Разбира как емоционалното състояние се свързва с определени реакции и поведения.</p>	<p>Комуникира открито и съобразително емоционалното си състояние и нуждите си с другите.</p>	<p>Използва стратегия за саморегулация (самостоятелно).</p> <p>Поема отговорност за поведението си.</p>
Работа в сътрудничество	<p>Готов е да работи с всеки, работи по поставената задача и поема отговорност.</p>	<p>Всеки дава идеи, изслушват се различните перспективи.</p>	<p>Помагат на останалите членове на екипа да дадат най-доброто от себе си; управляват възникнали противоречия в групата.</p>	<p>Самостоятелно разпределят роли, отговорности и задачи, избират алгоритъм за работа, рефлектират върху поведението си.</p>

БЛАГОПОЛУЧИЕ

ПРОГРЕСИЯ

Саморегулация	<p>Разпознава и назовава емоциите си.</p> <p>Разпознава и назовава емоциите на другите.</p>	<p>Обяснява причините за емоционалното си състояние.</p> <p>Разбира как емоционалното състояние се свързва с определени реакции и поведения.</p>	<p>Комуникира открито и съобразително емоционалното си състояние и нуждите си с другите.</p>	<p>Използва стратегия за саморегулация (самостоятелно).</p> <p>Поема отговорност за поведението си.</p>
Работа в сътрудничество	<p>Готов е да работи с всеки, работи по поставената задача и поема отговорност.</p>	<p>Всеки дава идеи, изслушват се различните перспективи.</p>	<p>Помагат на останалите членове на екипа да дадат най-доброто от себе си; управляват възникнали противоречия в групата.</p>	<p>Самостоятелно разпределя роли, отговорности и задачи, избира алгоритъм за работа, рефлектира върху поведението си.</p>
Чувство за принадлежност	<p>Спокоен е да търси помощ и подкрепа, споделя с възрастните в училище.</p>	<p>Проявява загриженост за благополучието на съучениците си.</p>	<p>Предприема активни действия в посока въвличането на съучениците си.</p>	<p>Допринася за създаването на общност в училище.</p>

БЛАГОПОЛУЧИЕ

ПРОГРЕСИЯ

Саморегулация	Разпознава и назовава емоциите си. Разпознава и назовава емоциите на другите.	Обяснява причините за емоционалното си състояние. Разбира как емоционалното състояние се свързва с определени реакции и поведения.	Комуникира открито и съобразително емоционалното си състояние и нуждите си с другите.	Използва стратегия за саморегулация (самостоятелно). Поема отговорност за поведението си.
Работа в сътрудничество	Готов е да работи с всеки, работи по поставената задача и поема отговорност.	Всеки дава идеи, изслушват се различните перспективи.	Помага на останалите членове на екипа да дадат най-доброто от себе си; управлява възникнали противоречия в групата.	Самостоятелно разпределя роли, отговорности и задачи, избира алгоритъм за работа, рефлектира върху поведението си.
Чувство за принадлежност	Спокоен е да търси помощ и подкрепа, споделя с възрастните в училище.	Проявява загриженост за благополучието на съучениците си.	Предприема активни действия в посока въвличането на съучениците си	Допринася за създаването на общност в училище
Безопасност на училищната среда	Уважава личното пространство на съучениците си; Уважава и пази вещите на съучениците си; Приема различните (<i>на база раса, пол, етнос, религия, сексуална ориентация, икономически статус, увреждания</i>) без осъждане.			

ВИЗИЯ

БЛАГОПОЛУЧИЕ

Саморегулация

Работа в сътрудничество

Принадлежност

Сигурна и безопасна среда

Стъпка 3

Какво правим?

- Споделяме по въпросите на работния лист
  - ◆ Как изглеждат саморегулацията, работата в сътрудничество и принадлежността при моите ученици?
  - ◆ Какво правя, за да го постигна? Кои са моите силни страни?
  - ◆ От какво имам нужда, за да надграждам?

Как го правим?

- В учебни групи с надграждане
- Разпределяме си времето
- Водим си записки

Колко време имаме?

- 10 мин

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

ВИЗИЯ

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

**Декодиране и запаметяване на
информация**

**Търсене, управление и
организиране на информация**

Задълбочено разбиране

ВИЗИЯ

УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ

Декодиране и запаметяване на
информация

Търсене, управление и
организиране на информация

Задълбочено разбиране

Какво правим?

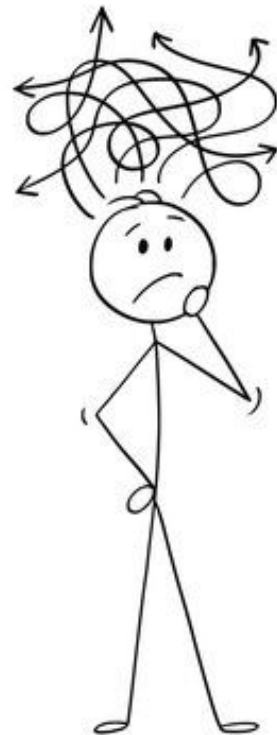
- Самостоятелно разглеждаме уменията и ограждаме:
- ◆ Запишете уменията, които вашите ученици притежават в най-голяма степен, и дейностите, които сте пробвали в класната стая
  - ◆ Запишете - уменията, които най-много затрудняват учениците

5 мин - самостоятелно

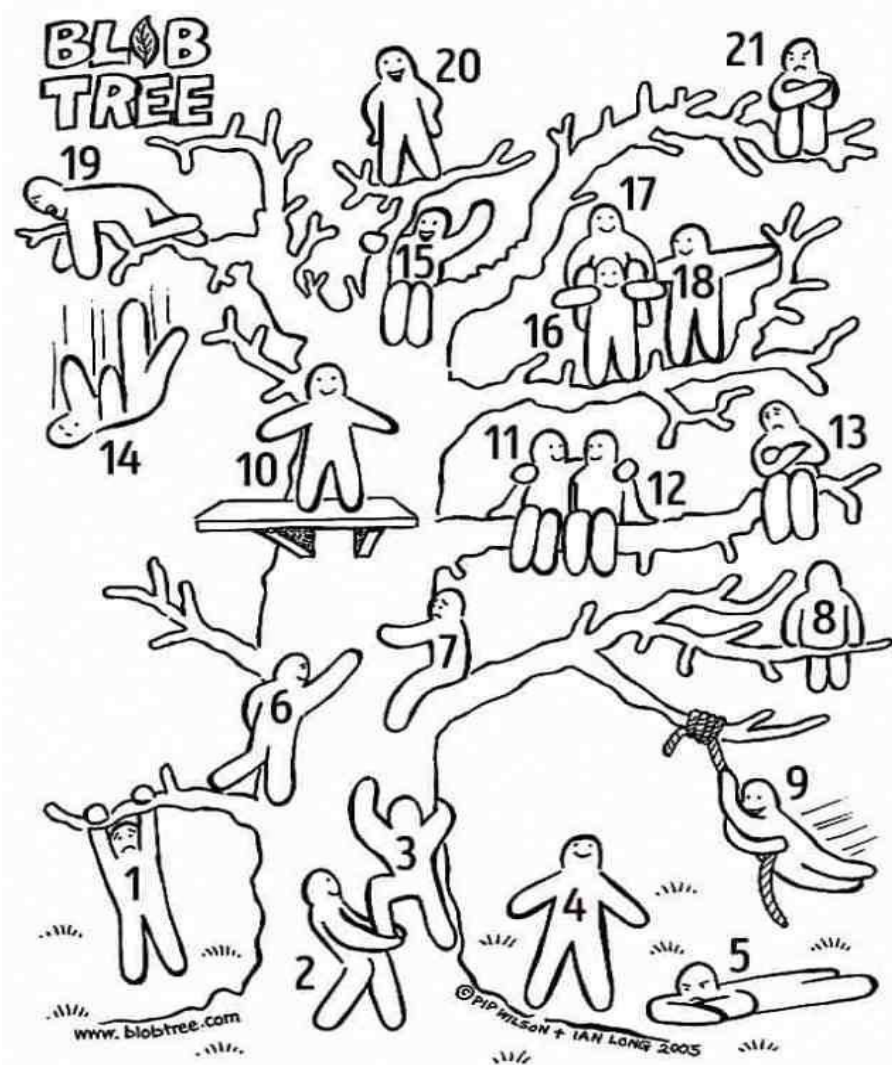
Да спрем и да помислим за МОМЕНТ ...

- ★ Как въпросите от края на предходната дейност ми помогнаха да разбера повече за работата си?
- ★ Кое ми беше лесно? Кое трудно?
- ★ Какво ново научих за учениците и за своята работа?

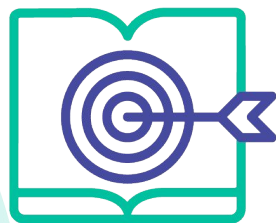

Да спрем и да помислим за момент ...

- ★ Къде съм на дървото в момента?
- ★ Какво в последния час ме учуди?

РЕФЛЕКТИВНОСТ

Какво ни дава?

- ◆ **Самоосъзнаване:** Разбиране на собствените мисли, чувства и реакции в различни ситуации.
- ◆ **Критическо мислене:** Способност за обективен анализ и оценка на своите действия и решения, както и на техните последици.
- ◆ **Обратна връзка:** Приемане и използване на обратна връзка от други хора за подобряване на собствените действия и подходи.
- ◆ **Учене от опита:** Превръщане на преживяното в ценни уроци, които да се приложат в бъдещи ситуации.
- ◆ **Планиране на промени:** Разработване на стратегии за подобрене въз основа на направените изводи.

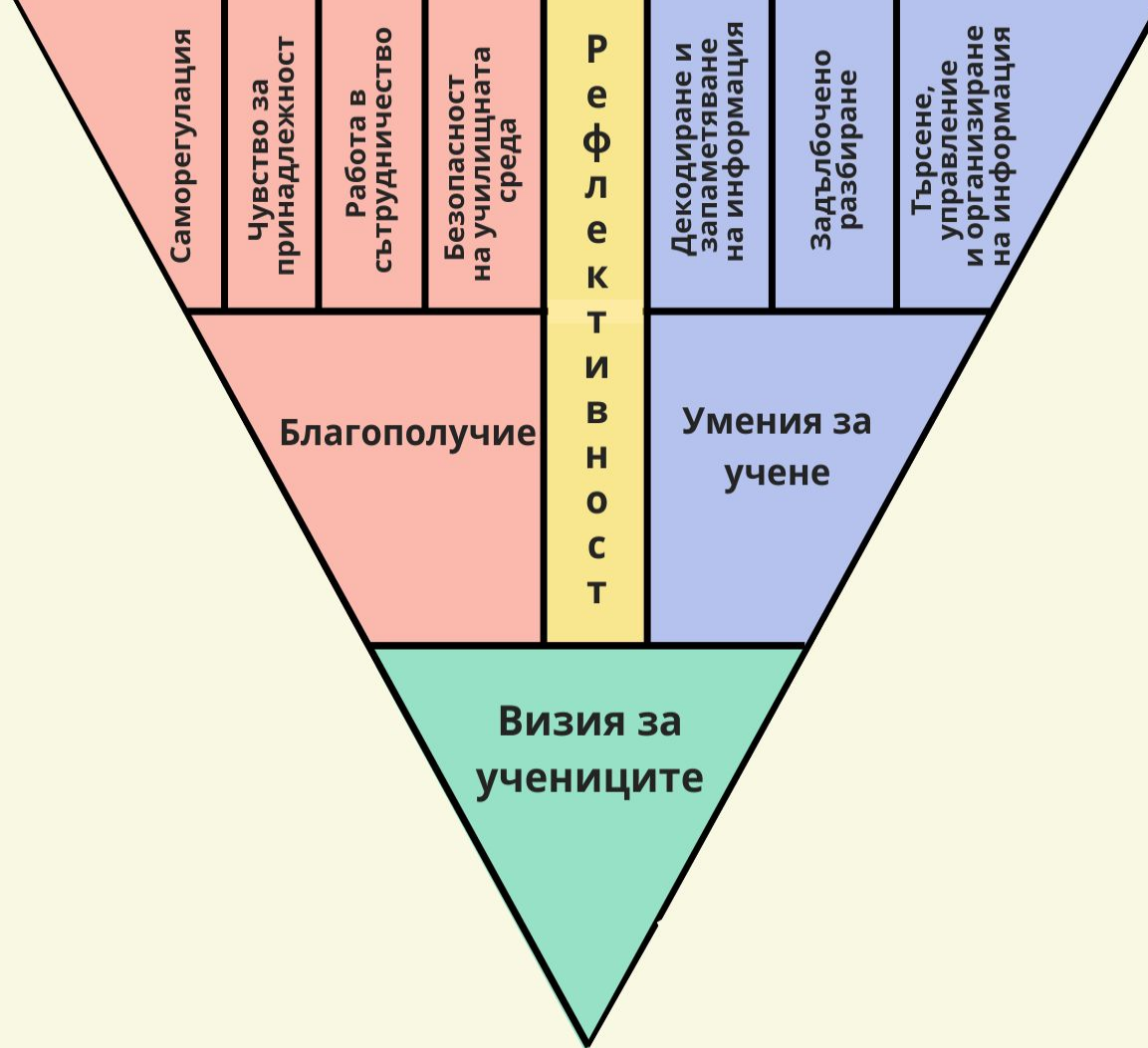
РЕФЛЕКТИВНОСТ

ПРОГРЕ СИЯ

	<p>Разбирам, когато нещо ми е трудно; Знам какво означава за мен да се представям добре; Имам позитивна нагласа към предизвикателствата.</p>	<p>Сам си поставям цел; Подреждам и приоритизирам задачи/стъпки за постигането на целта; Разбирам от какви ресурси имам нужда, за да постигна целта си.</p>	<p>Създавам си план за постигане на целите; Имам план с междинни стъпки, с които да постигна идеите си; Използвам обратна връзка, която вземам предвид при постигането на целите си; Използвам самооценка.</p>	<p>Създавам дългосрочна стратегия, като взимам предвид силни, слаби страни, възможности и заплахи/затруднения; Използвам сам междинните спирки, за да съм сигурен, че всичко върви по план; Рефлектирам и адаптирам плана си на база на нужди, възможности, обстоятелства и обратна връзка.</p>

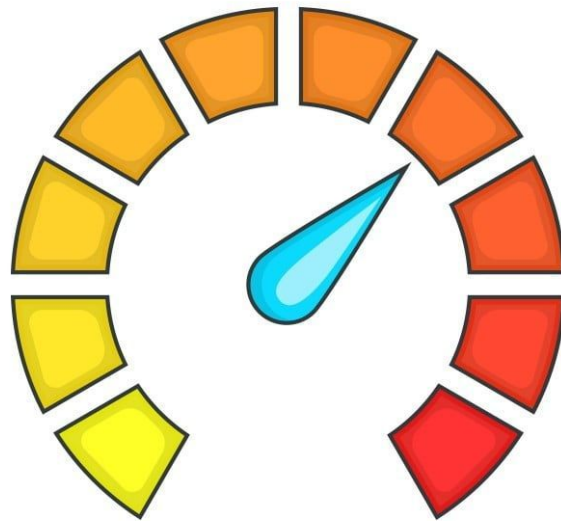
Да споделим ...

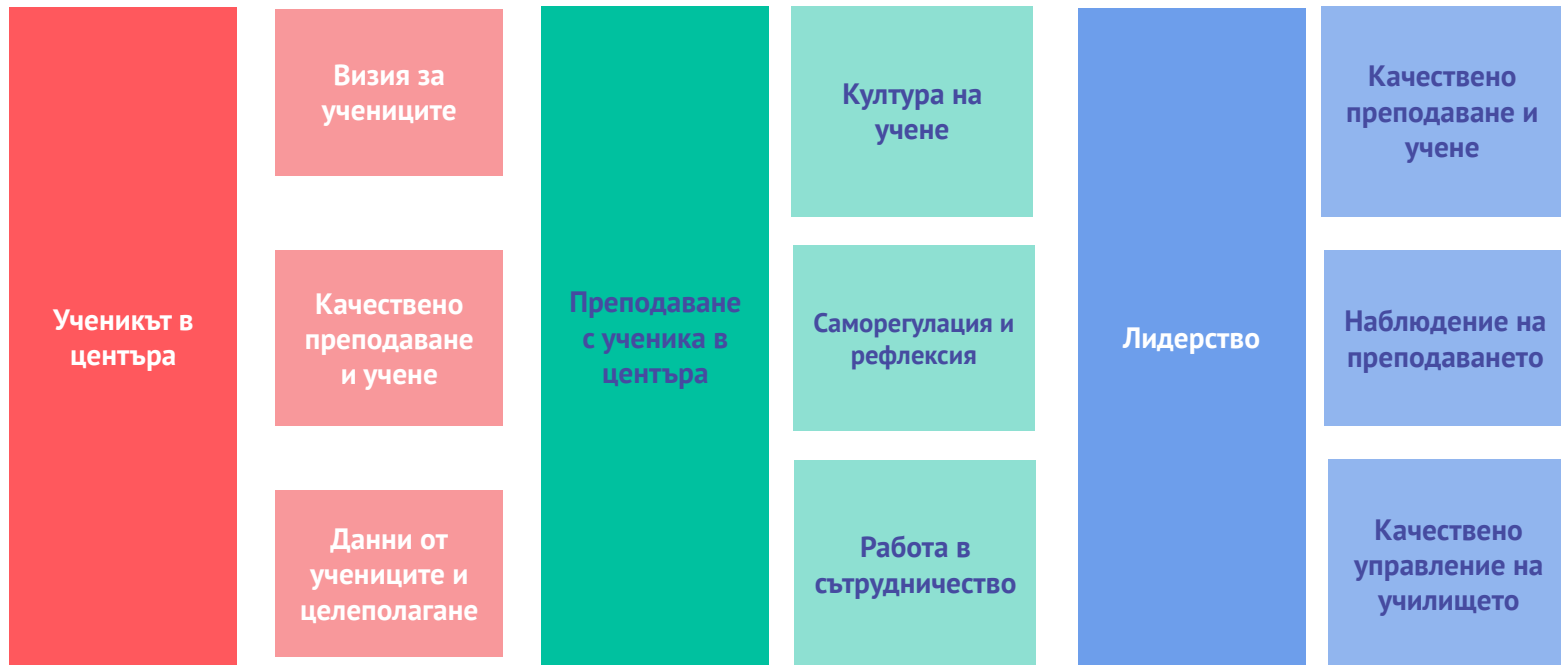

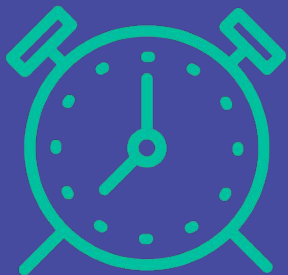
Емоциометър

Запишете името си и чувството, което
изпитвате в момента на лепящо листче и
го залепете на плаката

ПОЧИВКА

30 мин